

IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya

Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottság beszámolója a 2013. évi tevékenységéről

1. A Statisztikai és Jövőkutatási tudományos bizottság 2013. évi tevékenysége

2. A tudományos bizottság neve: Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottság SJTB

3. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök	Besenyei Lajos	kandidátus
Társelnök	Nováky Erzsébet	a közgazdaság-tudomány doktora
Titkár	Szép Katalin	kandidátus

4. A tudományos bizottság létszáma: 23 fő, (választott: 20 fő, akadémikus: 2 fő, nem akadémikus közgyűlési képviselő: 1 fő).

Akadémikus: 2 fő

Tudomány doktora/MTA doktora: 8 fő

Kandidátus: 8 fő

PhD: 5 fő

5. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 84 fő

Akadémikus: 2 fő

Tudomány és MTA doktora: 13 fő

Kandidátus: 36

PhD: 33

6. A tudományos bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők felsorolásával:

Az SJTB albizottságai:

Statisztikai Tudományos Albizottság
Jövőkutatási Tudományos Albizottság

Az SJTB munkabizottságai:

Nemzetközi Munkabizottság
Oktatási Munkabizottság

Tisztségviselők:

Statisztikai Tudományos Albizottság (STAB)

Elnök	Hunyadi László	kandidátus
Alelnök	Sándorné Kriszt Éva	PhD
Titkár	Kovács Péter	PhD

A tudományos albizottság létszáma: 49 fő, ebből az SJTB 10 statisztikus választott tagja + 37 fő statisztikával foglalkozó köztestületi tag + 12 fő a statisztika tudományával foglalkozó, a honlapon elérhető STAB ügyrend szerint felvételt nyert tag.

Jövőkutatási Tudományos Albizottság (JTAB)

Elnök	Tóthné Szita Klára	kandidátus
Alelnök	Schmidt Péter	kandidátus
Titkár	Ligeti Zsombor	PhD

A tudományos albizottság létszáma: 10 választott (SJTB) tag + 2 akadémikus + 10 jövőkutatással foglalkozó köztestületi tag.

Nemzetközi Munkabizottság

Elnök	Kiss Endre	tudományok doktora
Alelnök	Szilágyi György	tudományok doktora

Oktatási Munkabizottság

Elnök	Katona Tamás	PhD
Alelnök	Tóth Attiláné	kandidátus

7. A tudományos bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, határozatok):

A bizottságon belül a szakmai munka alapvetően az albizottságok szervezésében folyik (ld. beszámoló 9. pontja), az SJTB 2013 folyamán 2 ülést és egy rendezvényt tartott.

Első ülés időpontja: 2013. május 22.

Helyszín: MTA Nádor Irodaház

Az ülés napirendje:

1. Beszámoló a 2012 évi munkáról és 2013 évi munkatervről
 - a. Statisztikai Tudományos Albizottság
 - b. Jövőkutatói Tudományos Albizottság
 - c. SJTB

2. SJTB őszi rendezvénye
3. SJTB ügyrendjének elfogadása

Szakmai program:

4. Hajdu Ottó: Módszertani hozzájárulás a szegénység többváltozós statisztikai méréséhez
5. Egyebek (honlap, tudományterületek nómenklatúrája)

A Bizottság az ülésen határozatképes volt.

Határozatok:

- A Bizottság egyhangúlag, nyílt szavazással elfogadta a Statisztikai (STAB) és a Jövőkutatói (JTAB) albizottságok beszámolóit a 2012 évi munkájukról
- A Bizottság egyhangúlag nyílt szavazással elfogadta az ügyrendet, és felhatalmazta a Bizottság elnökét, hogy küldje meg az MTA IX. Osztályának.
- A statisztika megfelelő tudományági besorolását alapos elemzési munka eredményeire kell alapozni, mert bár hagyományosan a IX. osztályhoz tartozik, tevékenysége nem szűkül a gazdaságstatisztikára, hanem általános módszertani tudomány. Fontos, hogy a IX. Osztály gesztorságot vállaljon a statisztikai témákban, mint azt tette a jövőkutatók esetében.
- A bizottság egyetértett az SJTB honlapjának indításával, melyre az MTA honlapjáról a Bizottságnál feltüntetett linken is el lehet eljutni. (http://www.ksh.hu/mta_sjtb)

Az ülés anyagai a http://www.ksh.hu/mta_sjtb_rendezyenyek oldalon megtekinthetők.

IX. osztály kapcsolódó határozata: Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya 2013. szeptember 25-i osztályülésén egyhangúlag jóváhagyta az SJTB ügyrendjét.

Második ülés időpontja: 2013. november 18.

Helyszín: MTA Székháza

Az ülés napirendje:

- A beérkezett 4 köztisztületi felvételi kérelem megvitatása, döntéshozatal a támogatásról

A Bizottság az ülésen határozatképes volt.

Határozatok:

- A Bizottság a beérkezett köztestületi felvételi kérelmeket támogatta.

8. A tudományos bizottság 2013. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, rövid szakmai értékelés, a program társadalmi hatásai, visszajelzések pl. sajtó, a látogatottsági adatok):

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a Statisztikai és Jövőkutató Tudományos Bizottság „A statisztika és a jövő kutatás történeti alapjai” címmel szervezett nyilvános tudományos ülést.

A statisztika és a jövő kutatás történeti alapjai

Időpont: 2013. november 18.

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem

Az ülést Besenyei Lajos és Nováky Erzsébet az SJTB elnöke és társelnöke vezette.

I. szekció: 45 éves a hazai jövő kutatás

- *Nováky Erzsébet:* A hazai jövő kutatás 45 éve
- *Hideg Éva:* A jövő kutatás oktatása Magyarországon
- *Tóthné Szita Klára:* Akikre tisztelettel emlékezünk - A hazai jövő kutatás előfutárai, alapítói és művelői

II. szekció: Elfelejtett magyar statisztikusok

- *Lencsés Ákos:* Fejezetek a magyar statisztika történetéből
- *Hunyadi László:* Theiss Ede élete és munkássága
- *Marton Ádám:* Egy idegenbe szakadt nagy magyar statisztikus, Leslie Kish
- *Kerékgyártó Györgyné:* Párniczky Gábor a Professzor, a Tudós, a Szakember.

A konferencia a statisztika és a jövő kutatás nagyjaira emlékezett, azzal a céllal, hogy tanulságait, mának szóló üzeneteit megfogalmazza. Az évtizedekkel, évszázadokkal korábban élt tudósok munkái máig hatnak, függetlenül a megváltozott társadalmi, gazdasági és technikai körülményektől. A jövő kutatás közelgő 50 éves évfordulójához szinte főpróbának tekinthető az ülés, feldolgozásra került a jövő kutatás megalakulása, múltja, oktatása, a szervezeti formák, a jövő kutatás kiemelkedő személyiségeinek munkái. A statisztika nagyjairól szóló szekcióban bemutattuk az egyébként nem reflektorfényben álló statisztikusokat. A Konferencia sikeres volt, tudományterületeink nagyjairól emlékeztünk meg szakszerű, de ugyanakkor empatikus előadásokkal.

Látogatottság: 50-60 fő

A konferenciáról beszámoló jelent meg a Statisztikai Szemle 2014. januári számában¹.

9. A tudományos bizottság al- és munkabizottságok 2013. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, rövid szakmai értékelés, a program társadalmi hatásai, visszajelzések pl. sajtó, a látogatottsági adatok):

9.1. A STAB 2013. évi tevékenysége

1. Általános ülések, általános témák

- Február 28.² A statisztika nyelve – rövid vitaindító (Hunyadi László) és kerekasztal beszélgetés

¹ http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2014/2014_01/2014_01_072.pdf

² Statisztikai Szemle 2013. május http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2013/2013_05/2013_05_535.pdf

- Május 23. Tudományos előmenetel a statisztikában (előadások és korreferátumok és beszélgetés a jogi szabályozásról (Sándorné Kriszt Éva), a tudományometriai alapokról (Lencsés Ákos és Rózsa Dávid), az MTA gyakorlatáról (Vörös József) és beszámoló egy jelölt tapasztalatairól (Hajdu Ottó)).
- Október 1.³ A statisztikai műveltség és kultúra kérdései – előadás (Kovács Péter), korreferátum (Szilágyi György) és vita.

Az általános ülések helyszíne: KSH Keleti Károly terem vagy Árvay János terem.

2. A statisztika alkalmazásai a különböző tudományterületeken (előadásorozat az általános ülésekhez kapcsolódóan):

- I. Közgazdaságtan és gazdálkodástudomány (Kovács Péter),
- II. Műszaki tudományok (Ferenci Tamás),
- III. Gyógyszerkutatások (Tóthfalusi László).

3. Önálló szekció az MTA Tudomány ünnepe c. sorozatban. A szekció témája: elfelejtett magyar statisztikusok. Az előadásokat a beszámoló 8. pontjában ismertettük.

4. Kezdeményezés, illetve részvétel helyi, illetőleg szűkebb szakmai csoportok rendezvényein

- PTE Közgazdaságtudományi Kar: szemináriumsorozat a modern ökonometria egyes kérdéseiről;
- ELTE TÁTK: Kvantitatív módszerek – műhelykonferencia
- MST – STAB: Az infláció régen és ma – szakmai előadás és vita

5. A statisztika nyelvi kérdéseit – egyelőre értelmező szótár összeállítása formájában – feldolgozó munkacsoport létrehozása és folyamatos működtetése (vezetők: Sándorné Kriszt Éva és Szép Katalin). Első ülés 2013. július 3. A munkacsoport 2013-ban 5 ülést tartott, munkáját 2014-ben folytatja.

6. Saját információs honlap kidolgozása és üzemeltetése.

9.2. A JTAB 2013 évi tevékenysége

2013-ban a JTAB 6 bizottsági ülést tartott, különböző diszciplínákhoz tartozó témában. Ezek között jelentős volt a „Globalizáció és intézményi változások.. „ OTKA kutatás új eredményeiről tartott beszámoló, kiemelhető a fiatal PhD jelöltek számára biztosított bemutatkozási lehetőség, amit az albizottság tagjai és a fiatal PhD jelöltek örömmel üdvözöltek, és ezt a lehetőséget jövőben is fent kívánjuk tartani.

Emellett az SJTB MTÜ-höz kapcsolódó rendezvényén 3 előadással képviseltette magát az albizottság (ld. a Beszámoló 8. pontja).

A JTAB bizottsági ülései:

2013.02.08.

A 2013.évi munkaterv véglegesítése

Lentner Csaba: Bankmenedzsment—Bankszabályozás—Pénzügyi Fogyasztóvédelem;

Kovács Attila: A tudomány és az egyén, társadalom kapcsolata a 21. században — a tudomány napi rendezvényen felvetett kérdések

2013.04.12.

Tóth Attiláné: A Jövő és 2012. Arisztotelész 2012. tanulmánykötet bemutatása

Fáy Árpád: A víz, mint a 21. század erőforrása és konfliktusforrása

³ Statisztikai Szemle 2013. december http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2013/2013_12/2013_12_1326.pdf

2013.05.24.

Bartha Zoltán – Sáfrányné Gubik Andrea - Tóthné Szita Klára: „A globalizáció és intézményi változások, Magyarország illeszkedési stratégiája” című OTKA kutatás kapcsán kimunkált stratégiai irányok megvitatása.

2013.06.14.

*Hronszky Imre: Gyógyszergyártás, trendek, előrejelzések
Fiatalok kutatási témájának bemutatása:*

Alács Péter: On-line elemzési eljárások a jövőkutatásban

Monda Eszter: Az info-kommunikációs technológiák fejlődése

Orlovsky Mónika: A fenntarthatóság mérése

Németh Adrienn: A fiatalok szokásai

2013.09.13.

Simon Tamás: Rák és a jövő

Hullám István: Hogyan maradjunk egészségesek testben, lélekben?

Váradai Ágnes: Perspektívák az EHIC kártya alkalmazásának kiterjesztésében

2013.12.13.

Koncz Péter: Üzenő jövő – Klímaváltozás. A Poláris Év (2007–08) kanadai sarki kutatás tapasztalatai és a mai következtetések

Az ülések helyszíne: MTA Irodaház, Budapest, Nádor u. 7. fszt. 29.

Az SJTB munkabizottságai, az Oktatási és a Nemzetközi munkabizottság, egy-egy ülést tartottak. Munkájuk nem tekinthető folytonosnak.

10. A tudományos bizottság díjai (2013. évi díjak és nyertesek):

11. A tudományos bizottság tagjainak elismerései 2013-ben (díjak, kitüntetések):

MTA doktori cím: Hajdu Ottó 2013-ban eredményesen megvédte az MTA doktora címet demográfia és statisztika témakörben. A doktori mű címe: *Módszertani hozzájárulás a szegénység többváltozós statisztikai méréséhez*. DT döntés dátuma az MTA doktora cím odaítéléséről: 2013. november 15.

12. A tudományos bizottság 2013. évi kiadványai:

13. Egyéb (bármilyen, az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottsághoz és tagjaihoz kötődő tudományos siker, közfeladathoz kötődő eredmény, a magyar tudományos élet szempontjából jelentős esemény):

Az SJTB honlapot működtet, hogy munkájának, dokumentumainak széles körű elérését biztosítsa. Rendezvényeiről a Statisztikai Szemle beszámol.

Budapest, 2014. március 7.

Besenyei Lajos

Elnök

Nováky Erzsébet

Társelnök